

באר התורה / הג"ר יעקב אשר פלדמן, מח"ס כתוב משה' ושה"ס, ירושלים

פרשת כי תשא

"חרות על הלהת"

"וְמִלְחָתָה מַעֲשָׂה אֱלֹהִים הַפָּה וּמִפְּקָדָב מַכְפָּב אֱלֹהִים הוּא חָרוֹת עַל מִשְׁפְּטִים שְׁהִי קָדוֹם מֵעֶשֶׂה הָעָלָל לְבַעַר הַאֲשָׁרוֹת, דָּיו בְּלָתָת" ע"כ (כי תשא לב טז).

אדם אօסר דבר שאיןו שלו, ובצוו זאת שהיה אחר מעשה העגל ובפי רשי (שם) בד"ה מעשה אליהם המה כמשמעו הוא בכבודו נאסרו האשeroת لكن הושיפ שרפota האשרות, עכ"ל. דבר אחרقادם האומר לחבירו כל עסקי של פלוני במלאת לפוני מבוואר ג"כ מה שהוחץ לחזר בפרשta כי תשא על מה פלונית, כך כל שעשווי של הקדוש ברוך הוא בתורה. חרות לשון שכבת בפרשta משפטים.² חרת וחרט אחד הוא, שניהם לשון חיקוק אנטיטיליאיר בלבד, עכ"ל. -ד-

-א- עירובין (נד א) איתא רב אחא בר יעקב אמר, אין כל אומה ולשו, אמר רבי אליעזר Mai דעתך "חרות על שלותה בהן, שנאמר "חרות" (שם) אל תקרי חרות אלא חירות, ע"כ. החלות" (כי תשא לב טז), אלמליל לא נשתרו להחות הראשונות לא ובפי רשי (שם) בד"ה על הלוחות בשלב הלוחות היו בני ישראל נשתחחה תורה מישראל, עכ"ל.

ובפי רשי (שם) בד"ה לא נשתחחה, חרות משמע חיקוק ואינו נמחק כי אורייש גוים מפניך וכו' ולא יחמוד איש את ארץך בצלתך לראות לעולם, על ידי הלוחות היהת תורה חיקקה לישראל מהשתחה מהן את פני הי' אליך שלש פעמים בשנה" ע"כ (כי תשא לד כד).

בספר משך חכמה (שם) בד"ה שלש פעמים בשנה יראה וכו', ולא עולמית, עכ"ל. בספר טמא דקרה (כי תשא לד א) בד"ה שמר לך את אשר אני יחמוד איש את ארץך הנה בפרשta משפטים כתוב "שלש פעמים מצוך" וגוי, ייל משום דאמרין בעירובין (נד א) אלמליל לא נשתרו בשנה וכו' (כג יז), ולא סיים ולא יחמוד איש את ארץך. הוא כמו להחות הראשונות, לא נשתחחה תורה מישראל, ولكن עכשו אחר שאמרו בפרק כיצד מערין (עירובין ד א) שלא אלמליל נשתרו להחות שנשתרו הלוחות, הוצרך להזהירם "שמר לך" שלא ישבחו. ואולי ראותו לא שלטה בהם אומה ולשו, ואם כן לא היו צרייכים לירא לנו שנה כאן עוד פעם כל הפרשה האמורה בפרשta משפטים (כג יד- כד) לפיה שליטה בהם שכחה, והורה להם שרך לחזר כמה פעמים, לנצח ולשלוט בהן, וכן הוצרך השם יתרך להבטיח שעילידי מוצאות משא"כ בתחילת היהת דיב בעפ"ם אי, עכ"ל.

-ב- ובהז יש עוד טעם מה שהורה לשנות פרשה זו אף שכבר "וְעַתָּה לֹךְ גָּמָה אֵת הַעַם וּכְיַהֲנֵה מִלְאָקֵי יַלְךְ לְפִנֵּיךְ" וגוי, ע"כ. (כי תשא נתבאר בפרשta משפטים. לב לד).

-ה-

ובבעל הטורים (שם) בד"ה מלacci בגימטריה מאה ואחד. לך עולה "בְּרָאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשְׁמִים וְאֶת הָאָרֶץ" ע"כ (בראשית א א). כמנין הלכה. רמז למה שאמרו (חגיגה ט ב) איןנו דומה מי שוניה פרקו ובפי רשי (שם) בד"ה בראשית, אמר רבי יצחק לא היה צריך מהה פעים לשונה פרקו מאה ואחד, שע"י לך ההלכה לפניו. להתחילה התורה אלא מ"החדש הזה לכט" (בא ב ב), שהוא מchio גם הנה עולה כמנין הלהכה. גם ישקני מנשיקות פיהו (שה"ש א ב) עולה ואלו מעשי הגדוד עמו לתת להם נחלות גוים" (תהלים קיא ז), שם אמרו מאה ואחד, עכ"ל. כאן רמז לו לאחר שבירת הלוחות דשלטה השכחה בתורה, צריך אומות העולם לישרל ליטרל לסתים אתם, שכבותם ארצתם שבעה גוים, הם אמורים להם כל הארץ של הקדוש ברוך הוא היא, הוא בראה ונתחנה לאשר ישר בעיניו, ברצונו נתנה להם וברצונו נטלת מהם ונתחנה לנו, עכ"ל. לפי שליטה בהם שכחה.

ומבוואר בדרכיו بما שכتب שע"י לך ההלכה לפניו, דעל ידי ווראה דעתם זה שיעיך רק לאחר נשתרו הלוחות שאומות העולם שלומוד מאה ואחד פעים איןנו בא לידי שכחה. והוא סמוכו למש"כ בתורת משה להחת"ס (צ, שבת הגדוד) בד"ה הלוחות שאינם שלוטים שפיר יכול להתחילה מהחדש הזה לכט בהפטירה לשבת הגдол, יושבתם ורואיתם, בין כדי לרשע בין עבד שהיא מצוה ראשונה למש"כ בתורת משה להחת"ס (צ, שבת הגדוד) בד"ה הלוחות שאינם שלוטים שפיר יכול להתחילה מהחדש הזה לכט אלקיים לאשר לא עבדו" (מלacci ג ח). בחגיגה (ט ב) וכו'. ואין דומה "וילכלך היד מהחזקתך וכו' אֲשֶׁר עָשָׂה מִשָּׁה לְעִזֵּי כָּל יִשְׂרָאֵל" ע"כ (וזאת שונה פרקו וכו', והנה מחזיר אחר לימודו "ק"א פעמים" איינו שוכח וכו', עכ"ל).

ובפי רשי (שם) בד"ה לעיני כל ישראל שנשאו לבו לשבור הלוחות וכ"כ בשווית חת"ס (או"ח ס"כ) ע"כ נ"י לדבריו ר' יוחנן בנויים על מה דאמרין בש"ס דילן (חגיגה ט ב) איןנו דומה שוניה פרקו מאה פעים לשונה פרקו מאה ואחד, וכן הוא מפירושים ומקביל "שהשונה מהה כחך שברת, עכ"ל. פעמים ואחד לא במהרה הוא שוכח" וכו', עכ"ל.¹

-ג- והנה מש"כ בטעמא דקרה הטעם מה שנה כאן בפרשta כי תשא עוד פעם כל הפרשה האמורה בפרשta משפטים. יש לפרש עוד ובקדם מש"כ המלביבים (כי תשא לד א) בד"ה כי את מזבחותם, זה כבר הזהיר בפי משפטים (כג כד), ופה הוסיף "את אשריו תברתו" שלא נזכר שם, והוא עפ"י מיש"ב בע"ז (ג ב) אמר ר' יהודה אמר רב יישראל שזקף לבנה להשתחוות לה ובא עכו"ם והשתחוות לה אסירה דamar רחמנא "ויאשריהם תשרפון באש" (ראה יב ג) והלא ארץ יישראל ירושה להם מאבותיהם ואין אדם אօסר דבר שאיןו שללו, אלא מדפלתי ישראל לעגל גלי אדעתיהם דנicha להו בע"ז וכי אותו עכו"ם שליחותא דידהו קא עבדי. لكن בצווי שברשות

להערות ולקבלת הגליון 'באר התורה':

a0527677650@gmail.com

לע"נ הרה"ח ר' אשר זילג בהרחה"ח רבי ישע"י זצ"ל שנור
נלב"ע בשבי'ק כב אדר תשנ"ד

שילך ההלכה לפניו צריך לשנות פרקו מאה ואחד, והוא מכובן נגד מלויו של משה שהוא עולה מאה ואחד.

² ומ"כ שם (כי תשא לד יג) מזבחותם לשון רבים ואשרה לשון יחיד, ע"י משך חכמה (שם) מש"כ בזוה. אמנים צ"ע דברה (ב ג) כתיב אשריהם לשון רבים.

¹ ויש לבאר על דרך הנסיבות מה שאמרו (שבת קא ב, סוכה לט א, ביצה לה ב, חולין צג א) שת"ח נקרא משה, והוא כפי שנתבאר בעל הטורים שכדי